

VERITAS

historická společnost pro aktualizaci odkazu
české reformace, z. s.

Telč, náměstí Zachariáše z Hradce 21, ☎ 588 56, ☎ (+420) 723 312 019,
@ veritas@evangnet.cz, Internet <http://veritas.evangnet.cz>

Telč 24/4/2017

Městská část Praha 1
Úřad městské části
Odbor výstavby
Vodičkova 681/18
115 68 Praha 1 – Nové Město

— VĚC: Vyjádření k záměru obnovení tzv. mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze

Historická společnost pro aktualizaci odkazu české reformace VERITAS zůstává konzistentní ve svém odmítavém stanovisku vzhledem k znovuvybudování tzv. mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze. Shrnujeme tyto námítky do níže uvedených dvou zásadních bodů. Tvrdíme přitom, že nejde v případě tzv. mariánského sloupu z r. 1650 o typický mariánský sloup, který byl budován z důvodů vděčnosti za ochranu před nebezpečím (převážně epidemií – mariánské morové sloupy), ale v tomto konkrétním případě jde o triumfální ideově politický symbol panovačnosti a nesnášenlivosti, což je i v zásadním napětí s *Listinou základních práv a svobod*, čl. 15, odst. 1.

1. Tzv. mariánský sloup dal vybudovat panovník Ferdinand III. v r. 1650 a za jeho účasti byl v r. 1652 i slavnostně posvěcen. Jeho vyobrazení dokládá snahu o likvidaci ideových odpůrců. Symbolika andělů a čertů to zřetelně potvrzuje a není náhoda, že tento typ symboliky se vyskytuje i v souvislosti s nechvalně proslulou Bartolomějskou nocí při vraždění hugenotů r. 1572.

— 2. Soudobé vysvětlení jasně podává slavnostní oznámení obhajoby univerzitní teze příštího arcibiskupa Jana Bedřicha z Valdštejna z r. 1661. Dokument je součástí unikátního souboru grafických listů univerzitních tezí uloženého v *Národní knihovně v Praze*. Na rytině (provedené na základě objednané předlohy Karla Škréty v Praze Melchiorem Küsselem ve Vídni) je tzv. mariánský sloup představen jako duchovní střed Evropy, reprezentované patrony všech národů, k němuž vzhlíží obyvatelé ze všech světových stran – tj. také pravoslavní na východě i luteráni na severu. V závěrečném poděkování císaři Leopoldovi I. se mj. výslovně konstatuje existence centra duchovního monopolu v rakouské (!) Praze.

Snaha pod jedním ideovým monopolem mocensky ovládat druhé je něčím, co známe z nároků totalitních režimů (naopak začátky respektování lidských práv a svobod z r. 1609 – tzv. Rudolfův Majestát – byly zničeny a výsledky třicetileté války potvrdily onen totalitní ideový monopol). Znovuvybudováním tzv. mariánského sloupu na stejném místě – na Staroměstském náměstí v Praze – bychom dali jasně najevo, že pohrdáme *Listinou základních práv a svobod*.

Jménem výboru společnosti VERITAS

ThDr. Petr Melmuk, Th.D.
moderátor

Příloha k vyjádření

— **Výrazné citáty z 1. poloviny 17. století dokumentující orientaci vzhledem k *Listině základních práv a svobod*** (uvedeny dle publikace *Minulost našeho státu v dokumentech*, Praha 1971)

Majestát Rudolfův 9. července 1609

...co se víry dotýče, pod jednou spůsobou a pod oběma, aby se neutiskovaly, než spolu byli za jednoho člověka jako dobří přátelé, než strana strany aby nehaněla... (s. 107)

Stavovská konfederace 31. července 1619 – podle této dohody schválené stavovským sjezdem byl český stát proměněn v konfederaci malých zemí (Čechy, Morava, Slezská knížectví, Horní a Dolní Lužice) s volitelným panovníkem se silně omezenou mocí v čele. Náboženské poměry na Moravě a Lužici se potvrzovaly podle Rudolfova Majestátu (s. 112)

X... Též jeden každý má na svobodě míti v svém kostele stará ceremonia dle svého svědomí a slova božího zachovávatí anebo je opouštětí, a naproti tomu za příčinou svornosti a pro vyhnutí všelijakým roztržkám a nedorozuměním všeliké hanění a důtky na kazatedlnicích i jinde obojího náboženství lidem pod pokutou zbavení úřadu zapovědíno býti. (s. 116)

— *XLV. A ačkoli stavové pod obojí v nadepsaných zemích sami toliko tuto konfederaci a defensí činí, však nicméně stavové katoličtí a lidé duchovní, když se nadepsaným způsobem k tomu, že Majestáty a jiné potvrzení strany náboženství, též i tuto unii zdržeti chtějí, zaváží, a pokojně bez škodlivých praktik proti podobojím chovají se budou, mají též v tomto sjednocení obsažení býti, ochrany proti svým a našim nepřátelům užítí.* (s. 123)

Protireformační patent Ferdinanda II. 31. července 1627 (Obnovené zřízení zemské pro Čechy bylo vydáno 15. května 1627)

V opačném případě, kdyby se někdo v stanoveném termínu šesti měsíců s námi v naší svaté katolické víře nesrovnal, jsme zcela rozhodnutí a chceme, aby bylo konečně vysvětleno mocí tohoto císařského a královského patentu, že po uplynutí stanoveného šestiměsíčního termínu nedovolujeme a nepřipouštíme, aby jediný (takový člověk) déle bydlel v často zmíněném našem dědičném království Českém a své statky tu osobně vlastnil... (s. 144)